

**UCHWAŁA NR XIII/148/2015
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH**

z dnia 25 listopada 2015 r.

**w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2016 rok .**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645 i 1318, z 2014 r. poz. 379 i 1072 oraz z 2015 r. poz. 1045), art. 4¹ ust. 1-2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286) oraz na podstawie art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28 i 875) Rada Miejska w Suwałkach uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2016 rok określony w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej w
Suwałkach

Jadwiga Mariola Szczypiń

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W SUWAŁKACH NA 2016 ROK

WSTĘP

Podstawą działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii są:

- **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku** wraz z późniejszymi zmianami (zwana dalej ustawą o wychowaniu w trzeźwości),
- **Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku** wraz z późniejszymi zmianami (zwana dalej ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii),
- **Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016,**
- **Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,**
- **Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku,**
- **Uchwały nr X/73/2011 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Suwałkach do 2016 r.**

Program diagnozuje obszary problemowe, określa cele oraz precyzuje zadania związane z profilaktyką na trzech poziomach: uniwersalnym, selektywnym oraz wskazującym, rozwiązywaniem problemów wynikających z nadużywania środków zmieniających świadomość, w tym napojów alkoholowych, środków psychoaktywnych itp. na terenie Miasta Suwałki.

Program uwzględnia wyniki z raportu badania z 2013 roku pn. „Diagnozy problemów uzależnień od środków psychoaktywnych, tj. alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze”, „Badanie dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim” oraz diagnozę zachowań i postaw młodzieży w ujęciu profilaktyki zintegrowanej w roku szkolnym 2014/2015.

Do opracowania niniejszego Programu posłużyły również materiały:

- wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2015 roku”,
- wyniki z ogólnopolskiego badania ankietowego realizowanego w 2011 r. w ramach Europejskiego Programu Badań Ankietowych w Szkołach (ESPAD),
- raport Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie z 2009 r. pn. „Monitorowanie zachowań ryzykownych młodzieży. Badania ankietowe”,
- sprawozdanie z działalności Komendanta Miejskiej Policji w Suwałkach o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego za 2014 r.,
- założenia Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Niniejszy program uwzględnia także opinie i wnioski Suwalskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, organizacji społecznych, instytucji oraz osób zajmujących się zawodowo profilaktyką i przeciwdziałaniem uzależnieniom oraz problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wykaz niektórych skrótów użytych w programie:

CIS - Centrum Integracji Społecznej,

DDA - Dorosłe Dzieci Alkoholików,

DDD – Dorosłe Dzieci Dysfunkcyjne,

KBPN - Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii w Warszawie,

KMP - Komenda Miejska Policji w Suwałkach,

IW - Izba Wyrzeźwień w Suwałkach,

MKRPA - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach,

MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach,

NGO - organizacje pozarządowe oraz kościelne osoby prawne i prowadzone przez nie jednostki organizacyjne,

PARPA - Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie,

PP-P - Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Suwałkach,

SM - Straż Miejska w Suwałkach,

UM - Urząd Miejski w Suwałkach,

WOWiS - Wydział Oświaty, Wychowania i Sportu Urzędu Miejskiego w Suwałkach,

WS - Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Suwałkach,

SP SP ZOZ - Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach,

ZS - zespoły szkół w Suwałkach,

ZOZ – zakłady opieki zdrowotnej w Suwałkach,

Kościół - Kościoły i inne związki wyznaniowe.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE SUWAŁKI

Stan problemów alkoholowych i narkotykowych występujących na terenie Miasta Suwałk w latach 2012 – 2014

1. Dystrybucja alkoholu

1.1 W 2014 r. wydano łącznie 260 zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta Suwałki:

Liczba wydanych zezwoleń w poszczególnych kategoriach w latach 2012-2014

Kategoria	Rok (ilość punktów)		
	2012	2013	2014
do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	99	105	116
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu	67	75	71
powyżej 18% zawartości alkoholu	63	82	73
Łącznie	229	262	260

Źródło: Urząd Miejski w Suwałkach

1.2 W 2014 r. na terenie Miasta Suwałki funkcjonowało ogółem 208 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 135 w detalu i 73 w gastronomii.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Mieście Suwałki

Lata	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych		
	ogółem	sklepy	lokale gastronomiczne
2012	206	142	64
2013	196	138	58
2014	208	135	73

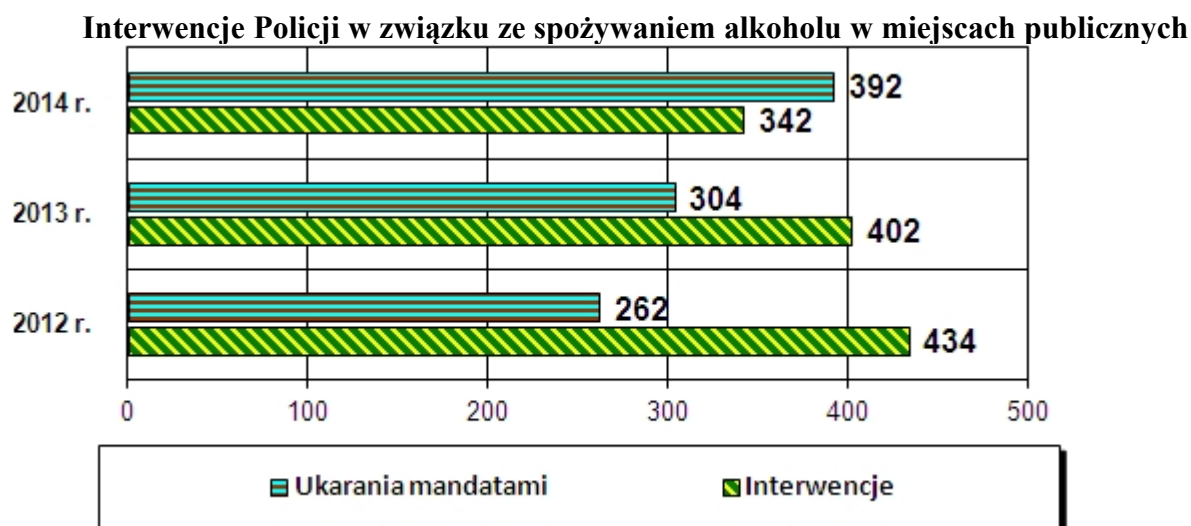
Źródło: Urząd Miejski w Suwałkach

W stosunku do roku 2012 i 2013 nastąpił wzrost ogólnej liczby punktów sprzedaży detalicznej oraz znaczny wzrost liczby lokali gastronomicznych sprzedających i podających napoje alkoholowe.

2. Naruszenie prawa i porządku publicznego w związku z nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków

2.1. Komenda Miejska Policji w Suwałkach w 2014 r., w związku z realizacją zadań wynikających z realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, podjęła interwencje w następujących obszarach:

- zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych – 342 interwencje, 392 osoby ukarane mandatami.

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

- przestępstwa drogowe – kierowanie pojazdów pod wpływem alkoholu:
 - zatrzymani nietrzeźwi kierujący – 281 osób,
 - zatrzymani za kierowanie pojazdem po użyciu alkoholu – 44 osoby,

Przestępstwa drogowe – kierowanie po spożyciu alkoholu

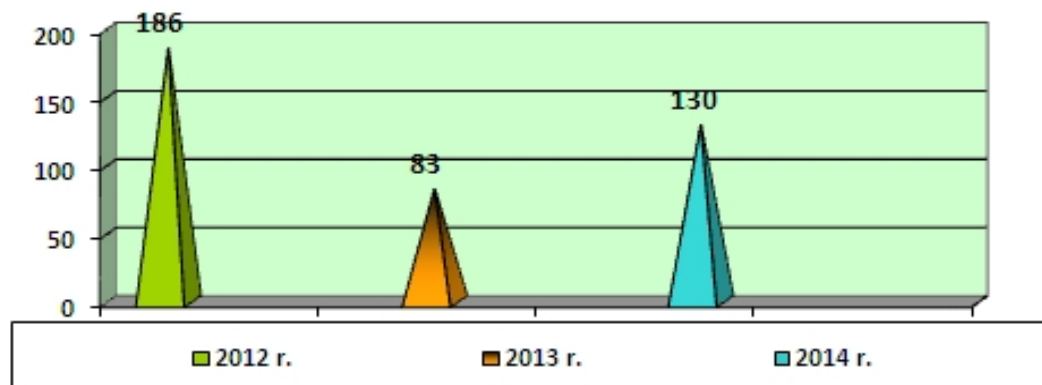
	2012 r.	2013 r.	2014 r.
Przestępstwa drogowe	568	511	325

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

Od 2012 r. odnotowuje się tendencję spadkową podejmowanych interwencji i osób ukaranych mandatami w związku z zakazem spożywania alkoholu w miejscach publicznych oraz przestępstw drogowych polegających na kierowaniu pojazdami po spożyciu alkoholu.

2.2. W 2014 r. Komenda Miejska Policji w Suwałkach wszczęła ogółem 130 przestępstw naruszających przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Liczba stwierdzonych przestępstw narkotykowych w latach 2012 – 2014

Źródło: Sprawozdanie Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach za 2014 r.

W ostatnim roku przestępczość narkotykowa wzrosła w stosunku do roku 2013.

2.3. Policja w 2014 r. na terenie Miasta założyła 245 „Niebieskich Kart” wszczynających procedurę podjęcia interdyscyplinarnych działań interwencyjno-pomocowych wobec osób uwikłanych w przemoc w rodzinie. W 2014 r. nie udzielono żadnej odpowiedzi na listy przesyłane drogą e-mailową na skrzynkę stop.przemocy@suwalki.policja.gov.pl, zaś w kontakcie indywidualnym z koordynatorem procedury „Niebieskiej Karty” udzielono 162 porady. W „Niebieskim Pokoju” w 2014 r. odbyły się 72 przesłuchania.

Procedura wszczęcia „Niebieskiej Karty” przez Policję w Suwałkach

	Lata		
	2012 r.	2013 r.	2014 r.
Procedura „Niebieskiej Karty”	195	173	245

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

Tabela wskazuje na tendencję wzrostową wszczynania procedury „Niebieskiej Karty”. Wskazywać to może na większą świadomość i zaradność osób doświadczających przemocy w rodzinie.

2.4. W 2014 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej w Suwałkach podjęli 310 interwencji dotyczących naruszania zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych, wystosowali 254 pouczenia, nałożyli 47 mandatów karnych oraz skierowali 9 wniosków o ukaranie do Sądu w Suwałkach. Do miejsca zamieszkania oraz do Izby Wytrzeźwień i podmiotów leczniczych dowieziono łącznie 157 osób nietrzeźwych.

Interwencje Straży Miejskiej w Suwałkach w związku z naruszaniem zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych

Lata	Interwencje	Pouczenia	Mandaty	Wnioski do Sądu	Przewóz osób nietrzeźwych do IW, miejsca zamieszkania, podmiotów leczniczych
2012 r.	610	422	173	13	115
2013 r.	447	322	117	8	95
2014 r.	310	254	47	9	157

Źródło: Straż Miejska w Suwałkach

Powyższa tabela wskazuje, że od 2012 r. następuje systematyczny spadek interwencji oraz pouczeń i nałożonych mandatów. Natomiast ilość przewożonych przez Straż Miejską osób do Izby Wyrzeźwień, miejsca zamieszkania, podmiotów leczniczych oraz wniosków kierowanych do Sądu w 2014 r. wzrosła w porównaniu do 2013 r.

Wspólnie z przedstawicielami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Straż Miejska przeprowadziła 11 kontroli w 42 placówkach handlowych podających/sprzedających alkohol oraz 15 oględzin w 29 placówkach.

2.5. W 2014 roku w Izbie Wyrzeźwień w Suwałkach odnotowano ogółem 2 531 pobyty osób nietrzeźwych. 2 159 osób to mieszkańcy Suwałk. Około jednej trzeciej pobytów w Izbie to wielokrotne pobyty tych samych nietrzeźwych.

Liczba osób nietrzeźwych w Izbie Wyrzeźwień w Suwałkach

Lata	Liczba osób nietrzeźwych			
	ogółem	mężczyźni	kobiety	nietletni
2012	2438	2307	127	4
2013	2451	2316	131	4
2014	2531	2381	142	8

Źródło: Izba Wyrzeźwień w Suwałkach

W stosunku do roku 2013 o 80 wzrosła liczba pobytów osób nietrzeźwych w Izbie Wyrzeźwień w Suwałkach. W stosunku do roku 2013 o 11 pobytów wzrosła liczba pobytów kobiet i o 4 liczba pobytów nieletnich przy czym dotyczyła ona głównie osób zamiejscowych - 69 pobytów.

3. Mieszkańcy Suwałk objęci niektórymi działaniami terapeutycznymi

3.1. W Poradni Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ w Suwałkach w 2014 r. leczyło się 195* pacjentów, w tym 116 uzależnionych od narkotyków (z tego 39 nieletnich) i 79 osób współuzależnionych, udzielono 1026 porady, wystawiono 34 skierowań do ośrodków stacjonarnych i na oddziały detoksykacyjne.

* dotyczy nie tylko mieszkańców Suwałk

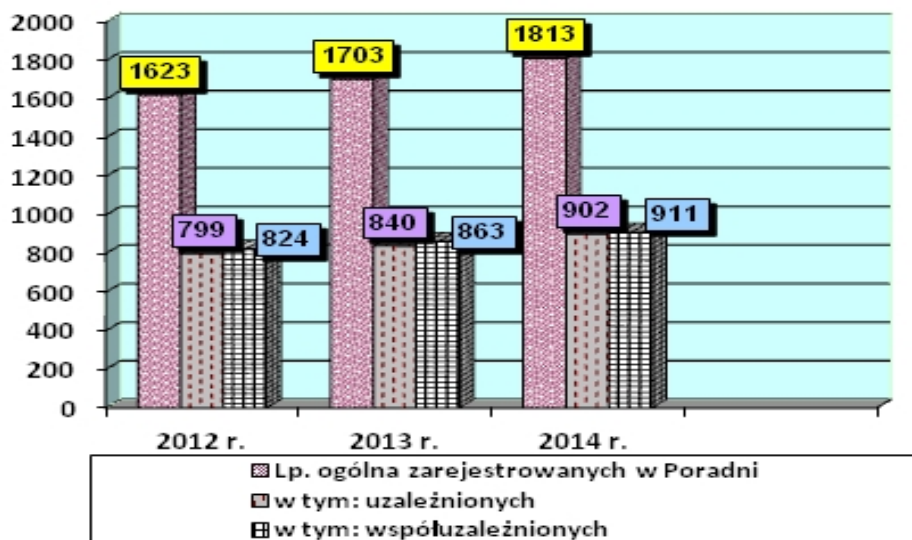
Liczba osób leczących się w Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych

	Lata			
	2012	2013	2014	
Liczba pacjentów	- uzależnionych od narkotyków, w tym:	90	90	116
	- nieletnich	37	20	39
	- współuzależnionych	65	61	79
	Ogółem:	155	151	195
Ilość udzielonych porad	1324	983	1026	
Ilość wystawionych skierowań	26	20	34	

Źródło: Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ

Jak wynika z zestawienia, liczba pacjentów leczących się w Poradni Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych znacząco wzrosła w stosunku do roku 2014. Wzrosła też liczba udzielonych porad i wystawionych skierowań do ośrodków stacjonarnych i na oddziały detoksykacyjne.

Do końca 2014 roku w Poradni zarejestrowanych było 1813 osób, w tym 902 osoby uzależnione i 911 osób współuzależnionych.

Liczba osób zarejestrowanych i korzystających nadal z pomocy Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ w Suwałkach ma tendencję wzrostową. Dynamika wzrostu ogółu zarejestrowanych w Poradni z 2014 r. do 2013 r. jest na poziomie – 6 %.

Należy zwrócić uwagę, że liczba osób współuzależnionych jest wyższa od liczby osób uzależnionych.

Wśród prowadzonych przez Poradnię działań z zakresu profilaktyki wymienić należy:

- spotkania edukacyjne z uczniami szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych dotyczące zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych,
- spotkania edukacyjne z rodzicami uczniów szkół gimnazjalnych

i ponadgimnazjalnych dotyczące zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych,

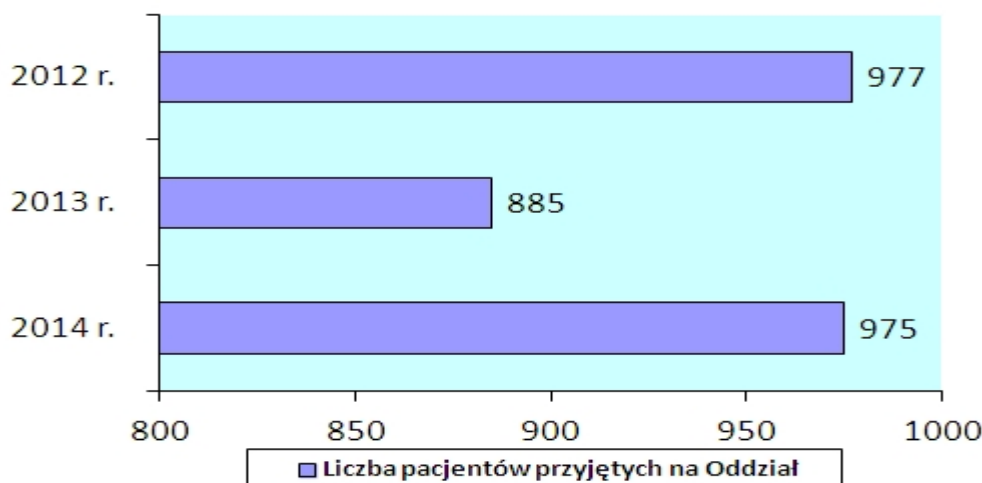
- współpracę z pedagogami i psychologami szkolnymi,
- udostępnienie materiałów edukacyjnych młodzieży i ich rodzicom, szkołom oraz innym instytucjom,
- audycje radiowe o tematyce uzależnień.

Według oceny specjalistów z Poradni, powyższe działania cieszą się zainteresowaniem szkół. Prowadzone w 2014 r. zajęcia z młodzieżą pokazały, że ich wiedza dotycząca substancji psychoaktywnych opiera się często na fałszywych przekonaniach, przesłankach dotyczących nieszkodliwości narkotyków, zwłaszcza pozyskanych z konopi indyjskich (marihuana).

3.2. W 2014 r. na Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych SP SP ZOZ przyjęto 975* pacjentów z czego 234 na Pododdział Terapii Uzależnienia od Alkoholu oraz 741 na Pododdział Detoksykacji.

*dotyczy nie tylko mieszkańców Suwałk

Liczba pacjentów przyjętych na Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych SP SP ZOZ w Suwałkach

W 2014 roku odnotowano wzrost niemal do poziomu roku 2012 liczby pacjentów przyjętych na Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych.

3.3. W 2014 r. w Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ wzrosła liczba osób uzależnionych od alkoholu o 77 osób zaś liczba osób współuzależnionych spadła o 41.

Liczba pacjentów korzystających z usług Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ

Pacjenci	Rok	2012 r.	2013 r.	2014 r.
uzależnieni		650	584	661
współuzależnieni		223	196	155
Łącznie		873	780	816*

Źródło: Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ w Suwałkach

* dotyczy nie tylko mieszkańców Suwałk

Spadek liczby korzystających z usług Poradni może wynikać z tego, że wiele osób współuzależnionych korzystało również z ofert terapeutycznych innych podmiotów leczniczych takie jak prywatne gabinety lub też wyjeżdżali do innych ośrodków leczniczych adekwatnych do ich potrzeb.

3.4. W 2014 r. w Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu leczenie podjęło 120 pacjentów uzależnionych od alkoholu, w tym 21 kobiet.

Liczba pacjentów, którzy podjęli leczenie w Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu

	2012 r.	2013 r.	2014 r.
Liczba pacjentów, którzy podjęli leczenie	116	120	120

Źródło: Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Suwałkach

W 2014 roku liczba osób podejmujących leczenie odwykowe na oddziale dziennym utrzymuje się na takim samym poziomie. Według opinii pracowników Oddziału pacjenci korzystający z Oddziału twierdzą, że nie mogą się leczyć, bo muszą pracować, boją się też utraty pracy ze względu na zbyt długie zwolnienia lekarskie.

3.5. Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło w 2014 r. 118 wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego z czego w stosunku do 112 taką procedurę uruchomiono.

Dane liczbowe dotyczące postępowań prowadzonych przez MKRPA w Suwałkach

	2012	2013	2014
Liczba nowych wniosków, które wpłynęły do MKRPA	139	60	112
Liczba wniosków skierowanych do sądu	116	65	63
Liczba spraw umorzonych	62	39	32

Źródło: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach

W 2014 r. liczba nowych wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego znacząco wzrosła w stosunku do roku ubiegłego. Powodem tego jest znaczący wzrost kierowanych wniosków przez Grupy Robocze Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Na podobnym poziomie utrzymuje się liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego – osoby, wobec których wszczęto postępowanie o zobowiązanie do leczenia odwykowego zostały skutecznie zmotywowane i podjęły leczenie 1. bez konieczności kierowania wniosków do sądu.

4. Zasoby lokalne umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w Suwałkach

Są to następujące jednostki:

- 1) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach,
- 2) Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach, w tym:
 - Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu,
 - Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych,
 - Poradnia Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych.
- 3) Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholu,
- 4) Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa - Centrum Interwencji Kryzysowej,
- 5) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym:
 - Dział Pomocy Kryzysowej, w tym całodobowy hostel dla 13 osób doświadczających przemocy w rodzinie,
 - poradnictwo prawne i psychologiczne z zakresu przeciwdziałania przemocy,
 - grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy,
- 6) Suwalskie Stowarzyszenie „Wybór”,
- 7) Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat”,
- 8) Suwalskie Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Filar”,
- 9) Centrum Integracji Społecznej,
- 10) Fundacja EGO,
- 11) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- 12) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach,
- 13) Fundacja PROMETEUSZ,
- 14) Stowarzyszenie Aktywności Społeczno – Artystycznej „ Nie Po Drodze”
- 15) Grupy AA i AL.- ANON,
- 16) Komenda Miejska Policji w Suwałkach,
- 17) Straż Miejska w Suwałkach,
- 18) Izba Wyrzeźwień w Suwałkach,
- 19) Sądy, kuratorzy sądowi,
- 20) Prokuratura Rejonowa w Suwałkach,
- 21) Świetlice środowiskowe prowadzone przez:
 - Parafię Rzymskokatolicką św. Aleksandra,
 - Zgromadzenie Sióstr Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus,
 - Społeczną Organizację Przyjaciół Dzieci „Przystań”,
 - Spółdzielnię Socjalną „Perspektywa”,
 - ORATORIUM św. Jana Bosko,
- 22) Przedszkola, szkoły, placówki oświatowe i opiekuńczo – wychowawcze,
- 23) Lokalne, regionalne i krajowe mass media,
- 24) Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Kazimierza Królewicza w Suwałkach.

II. OBSZARY PROBLEMOWE

Na podstawie przeprowadzonych w Suwałkach badań ankietowych w 2013 i 2014 roku, badań ogólnopolskich, danych statystycznych oraz wiedzy i doświadczeń zdobytych w trakcie realizacji Programu w 2014 roku i latach poprzednich można zdiagnozować następujące obszary problemowe:

OBSZARY PROBLEMOWE

Obszar problemowy nr 1:

Szkody zdrowotne, zaburzenia życia rodzinnego oraz naruszenia prawa i porządku publicznego wynikające ze spożywania alkoholu.

Analiza problemu:

- 14% Polaków i 4% Polek pije alkohol w sposób zwiększający prawdopodobieństwo występowania szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych¹.
- występowanie zaburzeń psychicznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu,¹
- dominującą kategorią pacjentów we wszystkich placówkach leczenia psychiatrycznego i leczenia uzależnień stanowią mężczyźni,¹
- spożywanie alkoholu przez ciężarne kobiety,¹
- osoby uzależnione, pracujące zawodowo i podejmujące decyzję o leczeniu odwykowym mają utrudniony dostęp do leczenia ze względu na obawę utraty pracy,
- uzależnienia mieszane - pacjenci z zaburzeniami wynikającymi z używania więcej niż jednej substancji psychoaktywnej,¹
- nietrzeźwość kierowców – pomimo spadku liczby stwierdzonych przestępstw drogowych wynikających z prowadzenia pojazdów po spożyciu alkoholu, nadal na suwalskich drogach porusza się duża liczba nietrzeźwych kierowców,
- rosnąca świadomość występowania choroby alkoholowej i konieczności podjęcia jej leczenia,
- nieprzestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom do 18 r. ż.³

Obszar problemowy nr 2:

Picie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież.

Analiza problemu:

- badania przeprowadzone wśród uczniów suwalskich szkół w 2013 roku wskazały, że napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży,²

- alkoholem najczęściej spożywanym przez suwalską młodzież jest piwo,²
- najczęstszym miejscem picia alkoholu przez dzieci i młodzież jest dom kogoś znajomego lub własny,²
- znacząca liczba pijących alkohol dziewcząt i młodych kobiet – tendencja zmierzająca do zrównania wskaźników osiągniętych przez chłopców,¹
- używanie alkoholu przez młodocianych ma wpływ między innymi na obniżenie wieku inicjacji seksualnej, niechciane ciąże i zwiększa ryzyko zarażenia wirusem HIV,¹
- wzrost przyzwolenia dorosłych na spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie¹,
- łączenie spożywania alkoholu z paleniem marihuany,²
- 66% chłopców i 83% dziewcząt uważa, że zdobycie alkoholu jest dość łatwe lub bardzo łatwe⁶.

Obszar problemowy nr 3:

Powiększający się problem narkomanii i innych uzależnień.

Analiza problemu:

Z wyników badań przeprowadzonych w Suwałkach w 2013 r. przez firmę Marketing Research World z Gliwic wynika, że:

- wzrost liczby osób mających za sobą doświadczenia związane z używaniem marihuany lub haszyszu²,
- substancją, po którą często sięga młodzież są również lekarstwa uspokajające i nasenne wydawane bez recepty²,
- wzrost liczby uczniów eksperymentujących z wężaniem substancji takich jak kleje i aerozole w celu odurzenia się²,
- głównymi powodami zażywania narkotyków przez młodzież jest ciekawość, chęć sprawdzenia jak smakuje, jak człowiek czuje się po zażyciu²,
- niewielka świadomość nauczycieli istniejącego wśród ich uczniów problemu przyjmowania substancji psychoaktywnych²,
- zaniżona świadomość młodzieży szkolnej ryzyka jakie za sobą niesie przyjmowanie różnych substancji psychoaktywnych²,
- co trzeci chłopiec i co szósta dziewczynka wśród uczniów klas drugich gimnazjalnych zgłosili korzystanie z narkotyków w ciągu ostatnich 6 miesięcy⁶,
- ok. 17% uczniów klas drugich gimnazjalnych uważa możliwość zdobycia „dopalaczy” jako dość łatwą lub bardzo łatwą⁶,

Obszar problemowy nr 4:

Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie.

Analiza problemu:

- duża liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie korzystających z poradnictwa prawno-psychologicznego,
- zwiększające się zainteresowanie uczestnictwem w grupach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie⁵,

- w ramach procedury „Niebieskiej Karty” w 2014 r. powołanych zostało 215 grup roboczych, oraz 104 grupy były kontynuowane z lat poprzednich (2012 r. i 2013 r.)⁴,
- w skali roku 2014 prowadzono 319 spraw w ramach procedury „Niebieskiej Karty”⁴,
- odbyły się 1.292 spotkania grup roboczych oraz 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego⁴.

¹ źródło: Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015,

² źródło: Raport z badania wykonany na zlecenie Urzędu Miejskiego w Suwałkach pn: „Diagnoza problemów uzależnień od środków psychoaktywnych, tj. alkohol, nikotyna, narkotyki, dopalacze”, realizator Marketing Research World - Gliwice 2013r.,

³ źródło: wyniki badań wykonany na zlecenie Urzędu Miejskiego w Suwałkach z 2014 r. pn. „Badanie dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim”, realizator Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie,

⁴ źródło: sprawozdanie z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suwałkach za 2014 r.,

⁵ źródło: sprawozdanie Suwałskiego Stowarzyszenia „Wybór” za 2014 r.,

⁶ źródło: diagnoza zachowań i postaw młodzieży w ujęciu profilaktyki zintegrowanej w roku szkolnym 2014/2015, realizator Instytut Profilaktyki Zintegrowanej.

III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Głównym celem Programu jest zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów oraz zapobieganie powstawaniu nowych problemów.

Prezentowany Program kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Mieście Suwałki. Wskazuje planowane, długofalowe, wielostronne i skoordynowane działania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Istotnym partnerem Miasta w realizacji zadań Programu są organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe.

System profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych opisany w Miejskim Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2016 rok oparty jest na trzech wzajemnie komplementarnych programach działań realizowanych na różnych poziomach administracji: gminnym, wojewódzkim i narodowym.

IV. ZADANIA PROGRAMU

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych

P L A N O W A N E D Z I A L A N I A	1.1	Dofinansowanie prowadzenia grup wsparcia maratonów dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych (ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	W S K A Ż N I K I	- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A C J E	ZOZ, WS, NGO
	1.2	Dofinansowanie programów ograniczania picia alkoholu dla osób o obniżonych możliwościach udziału w programach behawioralnych - poznawczych, tzw. niskoprogowych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin		- sprawozdania, - dokumentacja		WS, NGO
	1.3	Wspieranie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnień (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin		- sprawozdania, - dokumentacja		WS, NGO
	1.4	Wsparcie działalności punktu konsultacyjnego oraz telefonu zaufania dla osób uzależnionych i ich rodzin (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba udzielonych porad, - liczba godzin		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		WS, NGO
	1.5	Dofinansowanie szkoleń terapeutów w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba szkoleń, - liczba przeszkolonych specjalistów		- sprawozdania		ZOZ, WS
	1.6	Wsparcie placówek służby zdrowia i organizacji w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- wartość w zł		- dokumentacja,		ZOZ, NGO, WS
	1.7	Prowadzenie działań zmierzających do zmotywowania osoby nadużywającej alkoholu do ograniczenia jego spożycia lub, gdy jest to konieczne, podjęcia przez nią leczenia odwykowego (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba posiedzeń podzespołu MKRPA ds. leczenia odwykowego, - liczba wniosków wpływających do MKRPA o wszczęcie postępowania, - liczba spraw umorzonych w związku ze zmotywowaniem przez komisję do podjęcia leczenia		- protokoły z posiedzeń komisji		MKRPA

1.8	Kierowanie na badanie specjalistyczne w celu wydania opinii psychologiczno - psychiatrycznej (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba osób skierowanych na badania, - liczba wydanych opinii	- protokoły z posiedzeń, - prowadzona dokumentacja	MKRPA, specjaliści – biegli sądowi
1.9	Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba skierowanych do sądu wniosków	- protokoły z posiedzeń, - prowadzona dokumentacja	MKRPA
1.10	Wsparcie Poradni Uzależnienia i Współzależnienia od Substancji Psychoaktywnych SP SP ZOZ w Suwałkach w zakresie działalności profilaktycznej oraz leczenia osób uzależnionych i współzależnionych (ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba wspartych projektów, - wartość udzielonych dotacji, - liczba odbiorców, - liczba zakupionych testów	- prowadzona dokumentacja, - sprawozdania	WS, MKRPA, SP SP ZOZ

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 260.000 zł

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie - pomocy psychospołecznej i prawnej

P L A N O W A N E D Z I A L A N I A	2.1	Wsparanie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny lub psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny lub inny psychoedukacyjny (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	W S K A Ż N I K I	- liczba dofinansowanych placówek wsparcia dziennego, - liczba uczęszczających dzieci	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	NGO, WS
	2.2	Wsparanie działań animacyjnych i socjoterapeutycznych realizowanych w formie pracy podwórkowej przez wychowawcę (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba uczęszczających dzieci		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, WS
	2.3	Dofinansowanie zajęć terapeutycznych i grup wsparcia dla osób współzależnionych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, ZOZ, WS
	2.4	Dofinansowanie pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików - DDA (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, ZOZ, WS

2.5	Dofinansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	NGO, ZOZ, WS
2.6	Dofinansowanie kolonii, półkolonii i obozów i innych form wypoczynku z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba zrealizowanych projektów, - liczba uczestników	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	NGO, ZOZ, WS
2.7	Finansowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach, superwizjach, kursach specjalistycznych, naradach, konferencjach, warsztatach, seminariach przedstawicieli różnych grup społecznych i zawodowych zwłaszcza w zakresie: interdyscyplinarnej pomocy dziecku i rodzinie z problemem przemocy i uzależnień, trzeźwości kierowców, rozwiązywania lokalnych problemów alkoholowych, narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przeciwdziałania przemocy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba szkoleń/ kursów/ konferencji narad/ seminariów/ warsztatów, - liczba odbiorców	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	ZOZ, WS, NGO
2.8	Zakup i rozpowszechnianie materiałów promocyjnych i informatorów dotyczących działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba zakupionych materiałów	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja, - dokumenty finansowe	WS, NGO
2.9	Prowadzenie strony internetowej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach www.mkrpa.suwalki.pl i przystosowanie strony do przepisów Krajowych Ram Interoperacyjności (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba zamieszczonych informacji, - liczba odbiorców	- dokumentacja finansowa	WS

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 350.000 zł

III. Profilaktyka uzależnień

P L A N O W A N I E D Z I A L A N I A	3.1	Wspieranie działań służących pogłębieniu więzi w rodzinie z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie, np. poprzez dofinansowanie rodzinnych obozów terapeutycznych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	W S K A Ż N I K I	- liczba zrealizowanych projektów, - liczba uczestników	Ż R Ó D L A P O Z Y S K I W A N I A	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	WS, NGO
	3.2	Dofinansowanie zajęć profilaktycznych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba zajęć, - liczba odbiorców		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		- szkoły i inne placówki oświatowe i opiekuńczo - wychowawcze, PP-P, WS, NGO
	3.3	Organizowanie lokalnych i włączenie się do ogólnopolskich kampanii profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie uzależnień i przeciwdziałanie przemocy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba kampanii, - liczba odbiorców/uczestników		- sprawozdania, - protokoły z kontroli, - prowadzona dokumentacja		WS, NGO
	3.4	Wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości oraz działań pod wpływem środków psychoaktywnych osób kierujących pojazdami mechanicznymi, sprzętami żeglugi wodnej itp. (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba wspartych projektów, - liczba uczestników	W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		WS, SM, Kościoły i związki wyznaniowe, NGO
	3.5	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych programów profilaktycznych oraz innych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba odbiorców, - liczba programów		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		szkoły i inne placówki oświatowe i opiekuńczo-wychowawcze, PP-P, WS
	3.6	Finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, w tym zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie na terenie szkół oraz innych miejskich obiektów sportowych pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba uczestników, - liczba godzin, - liczba i rodzaj zakupionego sprzętu		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		WOWiS, WS, szkoły
	3.7	Wsparcie organizacji różnego rodzaju powszechnie dostępnych zajęć pozalekcyjnych z elementami profilaktyczno-edukacyjnymi i socjoterapeutycznymi (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba uczestników, - liczba godzin, - liczba i rodzaj zajęć		- sprawozdania, - protokoły z kontroli, - prowadzona dokumentacja		WS, NGO

P L A N O W A N E D Z I A L A N I A	3.8	Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych, np. kluby dyskusyjne, gazetki, audycje radiowe, młodzieżowe grupy liderów (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	W S K A Ź N I K I	- liczba wspartych projektów, - liczba uczestników	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ź N I K Ó W	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	WS, NGO, Szkoły
	3.9	Przeprowadzenie diagnozy lokalnych problemów oraz zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych – alkoholizmu, narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- opracowana diagnoza		- prowadzona dokumentacja		WS, NGO, MKRPA
	3.10	Organizacja Miejskiego Dnia Trzeźwości (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba przedsięwzięć		- prowadzona dokumentacja		MKRPA, WS, NGO, inne podmioty
	3.11	Zakup/opracowanie/pozyskanie oraz dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba zakupionych/ opracowanych/ pozyskanych materiałów		- dokumenty finansowe, - prowadzona dokumentacja		WS, MKRPA, PARPA, KBPN
	3.12	Wydanie kalendarza Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba kalendarzy		- dokumenty finansowe, - prowadzona dokumentacja		WS,
	3.13	Promowanie zdrowego stylu życia w lokalnych środkach społecznego przekazu (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba artykułów, udzielonych wywiadów		- prasa lokalna i regionalna		MKRPA, WS
	3.14	Wsparcie działalności szkolnych klubów mediatorów w zakresie zapobiegania przemocy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba klubów, - liczba godzin, - liczba uczestników		- sprawozdania		szkoły i inne placówki oświatowe i opiekuńczo wychowawcze, WS
	3.15	Uruchomienie punktów kamerowego monitoringu miejskiego zlokalizowanego w miejscach nasilenia dystrybucji i spożywania środków psychoaktywnych (ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba kamer		- dokumentacja finansowa		WS, MKRPA

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 390.000 zł

IV. Przeciwdziałanie przemocy								
P L A N O W A N E D Z I A Ł A N I A	4.1	Wspieranie działalności placówek dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym punktów konsultacyjnych, telefonów zaufania, ośrodków interwencji kryzysowej, poradnictwa psychologiczno – prawnego, socjalnego i rodzinnego (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	W S K A Ż N I K I	- liczba udzielonych porad, - liczba klientów	Ź R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	NGO, MOPS, WS
	4.2	Dofinansowanie realizacji programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba udzielonych porad, - liczba uczestników, - liczba godzin zajęć		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, MOPS, WS
	4.3	Dofinansowanie prowadzenia zajęć korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba godzin, - liczba uczestników		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, MOPS, WS
	4.4	Dofinansowanie programów profilaktyki przemocy np. warsztaty umiejętności rodzicielskich, programów dla rodziców na temat radzenia sobie z trudnymi sytuacjami wychowawczymi, rozwiązywania konfliktów itp. (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba godzin, - liczba uczestników		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, WS
	4.5	Realizacja oraz wspieranie kampanii i programów dla rodziców promujących wychowywanie dzieci bez przemocy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba rodziców uczestnicząca w programach		- prowadzona dokumentacja, - sprawozdania		WS, KMP, PP-P, NGO
	4.6	Wspieranie lokalnych kampanii nt. przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba kampanii, - liczba uczestników		- prowadzona dokumentacja - sprawozdania		NGO, KMP, PP-P, WS
	4.7	Zwiększanie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- ilość kursów/szkoleń		- prowadzona dokumentacja		NGO, KMP, WS
	4.8	Wspomaganie działalności Działu Pomocy Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suwałkach (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba udzielonych porad, - liczba klientów		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		MOPS, WS
	4.9	Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego, tworzenie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu trzeźwości).		- liczba posiedzeń zespołów i grup roboczych		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja, - protokoły		MOPS, WS

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 300.000 zł

V. Dofinansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej

P L A N O W A N E D Z I A Ł A N I A	5.1	Dofinansowanie działalności CIS (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	W S K A Ź N I K I	- liczba CIS, - liczba uczestników CIS	Ź R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ź N I K Ó W	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	WS, NGO

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadania to co najmniej: 120.000 zł

VI. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku napojów alkoholowych

P L A N O W A N E D Z I A Ł A N I A	6.1	Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców alkoholu (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	W S K A Ź N I K I	- liczba szkoleń, - liczba odbiorców	Ź R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ź N I K Ó W	- sprawozdania, - listy obecności, - protokoły	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	WS, MKRPA
	6.2	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy związanych z zakazem reklamy i promocji napojów alkoholowych prowadzonej na terenie Suwałk (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba interwencji		- informacja z działalności		KMP, SM, MKRPA
	6.3	Podjęcie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba interwencji		- informacja z działalności		KMP, SM, MKRPA
	6.4	Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba spraw		- prowadzona dokumentacja		WS, MKRPA
	6.5	Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba kontroli		- protokoły		MKRPA, SM, UM

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej : 5.000 zł.

VII. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

P L A N O W A N I E D Z I A L A N I A	7.1	Remont, adaptacja i wyposażenie lokali, pomieszczeń na rzecz instytucji i organizacji pozarządowych realizujących zadania Programu, w tym doposażanie siedziby MKRPA w meble, sprzęt np. kserokopiarka, telefon itp. (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	W S K A Ż N I K I	- liczba wspartych projektów	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - protokoły, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	zainteresowane instytucje, WS, NGO
	7.2	Zakup słodczy, gier, sprzętu sportowo-rekreacyjnego na potrzeby dzieci i młodzieży uczęszczającej do placówek wsparcia dziennego między innymi z okazji Dnia Dziecka, św. Mikołaja, Wielkanocy, Bożego Narodzenia itp. (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- wartość w zł		- prowadzona dokumentacja, - dokumenty finansowe		WS, NGO
	7.3	Dofinansowanie szkoleń typu: Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Studium Pomocy Psychologicznej, Programu Rozwoju Osobistego, warsztaty pomagania osobom uzależnionym i współuzależnionym itp. (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba dofinansowanych szkoleń, - liczba osób biorących udział w dofinansowanych szkoleniach		- prowadzona dokumentacja		WS, NGO, MKRPA
	7.4	Doskonalenie umiejętności członków MKRPA poprzez udział w szkoleniach i konferencjach (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba szkoleń, - liczba członków biorących udział w szkoleniu		- prowadzona dokumentacja		WS, MKRPA
	7.5	Udział w pracach Zespołu Ekspertów ds. Lokalnych i Regionalnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działającego przy PARPA (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba posiedzeń w pracach zespołu		- zaproszenia do udziału w pracach zespołu		WS, UM, PARPA
	7.6	Współpraca z administracją rządową i samorządową w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń, konferencji, kampanii oraz monitorowania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba sprawozdań, raportów, programów, szkoleń, konferencji, kampanii		- karta zgłoszeń, - sprawozdania, raporty		UM, WS, MKRPA, NGO, SM, KMP, szkoły

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej : 45.000 zł.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Miasta pozyskanych w 2016 r. z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowana kwota na 2016 r. wynosi 1 580 000 zł. Planowany budżet Programu może ulec zmianom w przypadku niewykorzystania całkowitej kwoty pozyskanej w 2015 r. z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zwrotów przekazanych przez sąd niewykorzystanych zaliczek na poczet wykonania opinii specjalistycznych osób uzależnionych od alkoholu.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SUWAŁKACH

1. Członek Komisji za udział w pracach podzespołów problemowych w danym miesiącu otrzymuje:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 10% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
2. Przewodniczący, jego zastępca oraz przewodniczący podzespołów za udział w pracach podzespołów problemowych w danym miesiącu otrzymują:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 15% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
3. Za udział w posiedzeniu plenarnym Komisji członkowie, przewodniczący, jego zastępca oraz przewodniczący podzespołów Komisji każdorazowo otrzymują wynagrodzenie w wysokości 5% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
4. Za udział w pracach zespołów interdyscyplinarnych lub grupach roboczych w ramach Lokalnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz w ramach Lokalnego Systemu Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną przewodniczący, jego zastępca oraz członkowie Komisji w danym miesiącu otrzymują:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 10% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
5. Wynagrodzenie wypłacane jest z dołu, na podstawie listy obecności stanowiącej załącznik do protokołu z posiedzenia lub przeprowadzonych czynności. Osoby nieuczestniczące w pracach Komisji nie otrzymują ww. wynagrodzeń.
6. Za prace wykonane na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia wg stawki/kwoty określonej w umowie.
7. Na wynagrodzenia członków MKRPA za udział w posiedzeniach komisji oraz koszty obsługi działalności komisji zaplanowano kwotę na poziomie 2015 r. czyli 110.000 zł.

**VII. W RAMACH OGRANICZANIA DOSTĘPNOŚCI DO
ALKOHOLU USTALA SIĘ ZASADĘ, ŻE JEDEN PUNKT SPRZEDAŻY
I PODAWANIA NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH, ZAWIERAJĄCYCH
POWYŻEJ 4,5% ZAWARTOŚCI ALKOHOLU
(Z WYJĄTKIEM PIWA) PRZEZNACZONYCH DO SPOŻYCIA
W MIEJSCU, JAK I POZA MIEJSCEM SPRZEDAŻY, PRZYPADA NA
CO NAJMNIEJ 400 MIESZKAŃCÓW (WEDŁUG MIEJSCA
STAŁEGO ZAMELDOWANIA W SUWAŁKACH)**

Według stanu na dzień 31.12.2014 roku liczba mieszkańców Suwałk wynosiła 69 518 osób. Natomiast limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 4,5% wynosi 165 (zgodnie z Uchwałą nr XIII/119/2011 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 września 2011 r.).

Wynika z tego, że w Suwałkach na jeden limitowany punkt sprzedaży ww. napojów alkoholowych przypada ponad 421 mieszkańców.

Standardy

działań opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych skierowanych do dzieci i młodzieży

- 1. Podmiot prowadzący świetlicę winien spełniać wymogi określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 322), art. 18-28.**
- 2. Cele wprowadzenia przedmiotowego standardu:**
 - 1) zwiększenie liczby profesjonalnych działań o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży realizujących wybrane elementy Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach w ich najbliższym środowisku,
 - 2) zwiększenie dostępności działań opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych podejmowanych na rzecz dzieci i młodzieży na terenie Miasta Suwałki,
 - 3) stworzenie narzędzia do weryfikacji ofert na działania o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym składanych przez podmioty publiczne i niepubliczne, ubiegające się o finansowanie ze środków budżetowych Miasta Suwałki.
- 3. Standard odnosi się do prowadzenia następujących działań:**
 - 1) świetlicy środowiskowej (opiekuńczo-wychowawcza),
 - 2) świetlicy socjoterapeutycznej,
 - 3) zajęć socjoterapeutycznych.
- 4. Standard świetlicy środowiskowej (opiekuńczo – wychowawczej):**
 - 1) obszar działania obejmuje środowisko lokalne osiedla lub części miasta,
 - 2) pod opieką jednego wychowawcy, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15-cioro dzieci,
 - 3) rodzaje prowadzonych zajęć:
 - a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych,
 - b) wspierające rozwój psychiczny i fizyczny, w tym rozwijające zainteresowania i zdolności,
 - c) kształtujące umiejętności życiowe i społeczne,
 - d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,
 - e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno-rekreacyjnym,
 - f) dożywanie,
 - 4) zadania świetlicy środowiskowej:
 - a) stała, systematyczna współpraca z rodziną dziecka,
 - b) rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej,
 - c) organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych,
 - d) prowadzenie pracy z grupą poprzedzone jej planowaniem w zespole pracowników,

- e) indywidualne spotkania z dziećmi organizowane poza pracą z grupą,
 - f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem i z grupą,
 - g) współpraca z innymi instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.),
 - h) pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi itp.),
 - i) korzystanie z konsultacji lub supervizji dotyczących pracy placówki,
- 5) zajęcia w świetlicy środowiskowej prowadzą nauczyciele, wychowawcy i instruktorzy posiadający przygotowanie na kierunku: pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauka o rodzinie lub osoby z wykształceniem średnim i udokumentowanym co najmniej 3-letnim stażem pracy z dziećmi lub rodziną,
 - 6) dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy środowiskowej za zgodą rodziców lub opiekunów,
 - 7) w świetlicy środowiskowej może zostać zorganizowany hostel zapewniający opiekę w porze nocnej,
 - 8) pracownikami świetlicy mogą być osoby które:
 - nie są i nie były ograniczone, zawieszane lub pozbawione władzy rodzicielskiej,
 - nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwa lub umyślne przestępstwa skarbowe,
 - wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika ze stosunku egzekucyjnego.

5. Standard świetlicy socjoterapeutycznej:

- 1) obszar działania obejmuje środowisko lokalne - część miasta,
- 2) pod opieką jednego wychowawcy, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15-cioro dzieci,
- 3) rodzaje prowadzonych zajęć:
 - a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych,
 - b) ogólnorozwojowe, w tym rozwijające zainteresowania i uzdolnienia,
 - c) rozwijające umiejętności życiowe i społeczne,
 - d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,
 - e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno-rekreacyjnym,
 - f) socjoterapeutyczne, prowadzone w celu eliminowania zaburzeń zachowania,
 - g) specjalistyczne, w szczególności korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne,
 - h) wyjazdowe warsztaty i obozy socjoterapeutyczne,
- 4) zadania świetlicy socjoterapeutycznej:
 - a) sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,
 - b) prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych zgodnie z programem przygotowanym dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci,
 - c) praca ze stałymi grupami dzieci,
 - d) praca z dziećmi w kontakcie indywidualnym,
 - e) przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla dzieci. W planach tych warto uwzględniać włączanie dziecka w działania różnorodnych

- kół zainteresowań, grup rozwojowych, w pozalekcyjnej pozaszkolne zajęcia – zgodnie z predyspozycjami i zainteresowaniami dziecka,
- f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem zgodnej z charakterem placówki (dokumentacja diagnozy, planów i realizacji indywidualnych i grupowych zajęć z dziećmi wraz z osiągnięciami),
 - g) utrzymywanie kontaktów z rodziną dziecka w celu:
 - diagnozy sytuacji rodzinnej,
 - rozwiązywania problemów rodziny (np. motywowanie osoby uzależnionej lub współuzależnionej do podjęcia terapii),
 - współpracy dotyczącej postępów dziecka w procesie socjoterapii,
 - h) współpraca z instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.), które mogą pomóc rodzinie w rozwiązaniu jej problemów, a zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych. Niezwykle istotna jest współpraca z wychowawcami klas, pedagogami szkolnymi i nauczycielami uczącymi dzieci, zwłaszcza tych przedmiotów, które sprawiają dzieciom trudności. Aby zwiększyć efektywność pomocy, konieczna jest wymiana informacji na temat sytuacji szkolnej dziecka, ewentualnych wagarów itp.
 - i) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących pracy placówki,
 - j) zajęcia (spotkania) grupowe dla rodziców, warsztaty w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych.
- 5) dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy socjoterapeutycznej po uzyskaniu zgody rodziców lub opiekunów,
 - 6) zajęcia organizuje się po sporządzeniu diagnozy dziecka, w szczególności rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego, i jego rodziny, diagnoza ta jest podstawą do przygotowania indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla każdego dziecka oraz planu pracy z jego rodziną,
 - 7) zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej prowadzą psycholodzy, pedagodzy i inni specjaliści posiadający przygotowanie do tego rodzaju działalności potwierdzone odpowiednim certyfikatem,
 - 8) w świetlicy socjoterapeutycznej powinien być zatrudniony jeden psycholog,
 - 9) uczestnicy zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej mogą korzystać z dożywiania,
 - 10) pracownikami świetlicy mogą być osoby które:
 - nie są i nie były ograniczone, zawieszona lub pozbawiona władzy rodzicielskiej,
 - nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwa lub umyślne przestępstwa skarbowe,
 - wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika ze stosunku egzekucyjnego,
 - 11) grupy dzieci powinny być organizowane w określonych przedziałach wiekowych, programy zajęć grupowych (cele, formy zajęć, metody) powinny być dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci oraz ograniczeń wynikających z ich sytuacji rodzinnej.